

آیین نامه وجین کتابخانه مرکزی علوم پزشکی کرمانشاه

وجین جریان معکوس گزینش مواد است و باید با همان ظرافت ها و حساسیت ها بدان نگریسته شود. در وجین به دنبال منابع زاید و بدون استفاده بوده تا از مجموعه خارج شده و فضای لازم برای رشد مجموعه فراهم گردد. با توجه به اهمیت موضوع، لازم است معیارهای علمی برای این کار در نظر گرفته شود.

تعریف وجین:

وجین فرایندی است که از طریق آن کتاب های زاید و یا بی استفاده و یا لوح های فشرده غیر قابل استفاده از مجموعه خارج و به انبار منتقل می گردد. به این وسیله از انباشته شدن منابع زاید و بی استفاده جلوگیری نموده، فضای لازم برای منابع جدید و رشد مجموعه فراهم می گردد.

معیارها و ضوابط وجین کتابها:

1. وضع ظاهری: کتاب های مندرس را می توان از مجموعه خارج کرد. اما در صورتی که از کتاب های پُر مراجعه باشند باید با نسخه های جدید جایگزین شوند.

2. نسخه تکراری: این مورد مربوط به کتابهایی است که بنا به شرایط و موقعیت زمانی از عناوین پُر مراجعه بوده، اما در شرایط فعلی اهمیت موضوعی خود را از دست داده اند و یک یا دو نسخه از آن کفایت میکند.

3. ویرایش های کهنه تر و منسوخ: این معیار بیشتر در خصوص کتابهای علمی صدق می کند که ویرایش قدیمی با ورود ویرایش جدیدتر منسوخ می گردد.

4. محتوای قدیمی و کم ارزش: بعضی از کتابهای علمی (همچون کتب کامپیوتری) به مرور زمان ارزش خود را از دست می دهند و پس از مدتی منسوخ می گردند.

5. میزان استفاده: با بررسی تعداد دفعات استفاده یا به امانت رفتن یک کتاب می‌توان دریافت که چه کتابهایی بسیار کم استفاده و یا بی‌استفاده‌اند (قابل ذکر است که این کتب نیز به علت اشغال فضای کتابخانه وجین می‌گردند، کتب ارزشمند از معیار فوق خارج است).

معیارها و ضوابط وجین لوح های فشرده:

1- لوح های فشرده مخدوش: لوحهای فشرده مخدوش را که در حین اجرا دچار مشکل می‌شوند را می‌توان پس از بازدید و اطمینان از نقص، از مجموعه خارج نمود و به جای آن نسخه جدید تهیه نمود.

2- ویرایش های کهنه و منسوخ: در برخی لوح های فشرده علمی و آموزشی ممکن است مطالب کهنه شده باشد و اعتبار و مقبولیت خود را از دست داده باشد، که در این موارد لوح های فشرده مرتبط با آن از مجموعه خارج می‌گردد.

3- نسخ های تکراری: در صورت وجود نسخه های زیاد از یک عنوان لوح فشرده می‌توان آنها را وجین نمود.

4- میزان استفاده: چنانچه میزان استفاده و امانت لوح های فشرده ای بسیار کم و یا بی‌استفاده باشد می‌توان آنها را وجین نمود.

5- ویروسی بودن: در صورتی که برخی از لوح های فشرده ویروسی باشند و سبب آسیب رسیدن به رایانه‌های کاربران گردند، می‌توان آنها را از مجموعه خارج نمود.

نیروی انسانی:

بدیهی است که کتابداران هر بخش بهترین افراد جهت انجام وجین می‌باشند زیرا اولاً بهتر از سایرین با مجموعه خود آشنا هستند ثانیاً بهتر از دیگران از نیازهای مراجعه‌کنندگان خود آگاه می‌باشند.

کمیته وجین کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد به صورت ذیل قابلیت عملکرد دارد:

کمیته وجین کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد

ریاست کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد، یک نفر از بخش امانت کتابخانه و متصدی بخش سفارشات کتابخانه

